

פקודת המועצות המקומיות

פרק א': כינון מועצה מקומית

1. שר הפנים (להלן – השר), רשאי על פי המלצת הממונה על המחוז (להלן – הממונה) להכריז בצו שכפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית (להלן – צו כינון).

2. (א) בצו הכינון יפורשו או יוסדרו הרכב המועצה המקומית, תקופת כהונתה, תפ"קידיה, סמכויותיה, חובותיה ואזור שיפוט.

(ב) כלי לפגוע בכלליותה של הוראת סעיף קטן (א) יכול שיהיו בצו גם הוראות בדבר –

(1) מינויה או בחירתה של המועצה המקומית וכל הענינים הכרוכים בכך, לרבות שמיעת עררים, ערעורים ובקשות לענין זה לפני בתי משפט שפורשו או בדרך אחרת;

(2) הקמת ועדות של המועצה;

(3) מינוים או בחירתם של פקידי המועצה, השעייתם או פיטורם, סמכויותיהם וחובותיהם, ומתן קצבאות ומענקים להם;

(4) כל שאר ענינים הכרוכים בכל האמור לעיל, או הנראים דרושים כדי להטיל הוראותיה של פקודה זו (להלן – הפקודה) על אותה מועצה מקומית לכשתורכב.

3. (א) נתכוננה מועצה מקומית באזור הכולל שני כפרים או יותר או חלקים מהם, יכול, כלי לפגוע בהוראות הפקודה, שצו הכינון של המועצה יורה הוראות בענינים אלה:

(1) הקמת ועדים מקומיים בכפרים או בחלקים מהם, ככולם או כמקצתם, הרכב הועדים, אזור שיפוטם, סמכויותיהם וחובותיהם, לרבות הסמכות להטיל על נכסים או אנשים שבאזור שיפוטם ארנונות, היטלים, אגרות ודמי השתתפות;

(2) אצילת תפקידים של המועצה המקומית לוועדים מקומיים בהגבלות או בתנאים או בלעדיהם;

(3) הטלת סכומים על הועדים המקומיים שישולמו למועצה המקומית במקום ארנונות, היטלים, אגרות ודמי השתתפות שהיא רשאית להטיל על נכסים או על אנשים שבאזורי שיפוטם של הועדים המקומיים;

(4) חלוקת הוצאות של המועצה המקומית בין הכפרים או חלקיהם אשר לטובתם הוצאו הוצאות אלה;

(5) גבייתם של סכומים והוצאות כאמור על ידי המועצה המקומית מאת הועדים המקומיים;

(6) תיאום השימוש בסמכויות ועד מקומי עם השימוש בסמכויות המועצה, הן בענינים כספיים והן בענינים אחרים.

(ב) ועד מקומי במילוי תפקידו כרשות מקומית יעמוד לבקורת מבקר המדינה; אולם הבקורת לא תופעל אלא אם ועדת הכספים של הכנסת או מבקר המדינה החליטו על כך ובמידה שהחליטו.

4. (א) השר רשאי, על פי המלצת הממונה, להכריז בצו כינון שתיכון מועצה מקומית ברובע פלוני של תחום עירייה השונה לפי אפיו וצרכיו משאר חלקי תחום העירייה.

כינון מועצה מקומית בחלק מתחום עירייה

- (ב) הצו לא יינתן אלא אם נתקבלה על כך הסכמת מועצת העיריה ויפורשו בו – בנוסף לפרטים הנדרשים בסעיף 2 – היחסים שבין המועצה המקומית לבין מועצת העיריה.
 (ג) בכפוף להוראות הצו, לא ייגרע מסמכויות מועצת העיריה לגבי אותו רובע.

כיגון מועצה
 מקומית במקום
 שהיתה עיריה

5. הכריז השר לפי סעיף 1 כי כפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית, וערב תחילת האכרזה היתה קיימת באותו אזור, כולו או מקצתו, עיריה אחת, יחולו הוראות אלה:

(1) המועצה המקומית תהא חליפתה של העיריה, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה והן למעמדה בכל ענין אחר, ובין השאר – לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים (להלן – תשלומי חובה) שהוטלו כדין על ידי העיריה וטרם נגבו;

(2) המועצה הראשונה תהיה מורכבת ממי שהיו ערב האכרזה חברי מועצת העיריה;

(3) חוקי העזר והתקנות האחרות, לוח השומה, התקציב, הרשיונות, ההיתרים והמסמכים האחרים שהותקנו או ניתנו כדין על ידי העיריה או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם, כשינויים המחוייבים לפי הענין, עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חיקוק או עד שהמועצה המקומית או רשות מרשויותיה יבטלו או ישנום מכוח כל חיקוק;

(4) כל הליך שהיה תלוי ועומד ערב תחילת האכרזה לפני העיריה או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי העיריה, או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום העיריה, יוסיפו לדון בו ויכריעו בו כאילו המשיכה העיריה בקיומה;

(5) מי שערב תחילת האכרזה היה רשאי להגיש תוך זמן קצוב ערר או ערעור לפני העריר או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין כאמור בפסקה (4), או לבקש מהם סעד כיוצא באלה, רשאי לעשות כן לפני אותם המוסדות והם ידונו ויכריעו בהם כאילו המשיכה העיריה בקיומה;

(6) רשאי השר לתת הוראות בכל ענין אחר הנוגע לשינויים הנובעים מכינון המועצה המקומית ורשויותיה במקום העיריה ורשויותיה וכן הוראות משלימות כדי להבטיח את ביצוען של הוראות סעיף זה, והוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבטלו או ישונו על ידי המועצה המקומית מכוח סמכות באותו ענין לפי כל חיקוק.

כיגון מועצה
 מקומית במקום
 שהיו מספר
 רשויות מקומיות

6. הכריז השר לפי סעיף 1 כי כפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית, וערב תחילת האכרזה היו קיימות באותו אזור, כולו או מקצתו, יותר מרשות מקומית אחת, בין עיריה ובין מועצה מקומית (להלן – רשויות קודמות) – יחולו הוראות אלה:

(1) לוח השומה של כל אחת מהרשויות הקודמות שנערך כדין, וכן הרשיונות, ההיתרים ומסמכים אחרים כיוצא באלה, שניתנו כדין על ידי רשות קודמת או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חיקוק, או עד שהמועצה המקומית או רשות מרשויותיה יבטלו או ישנום מכוח כל חיקוק;

(2) השר רשאי ליתן ההוראות הדרושות, לדעתו, כדי להבטיח את רציפותו של השלטון המקומי באותו אזור, ובין השאר –

(א) לקיים ולתאם, במידה שיקבע בהוראות, את תקפם של חוקי העזר, התקנות והתקציב של כל אחת מהרשויות הקודמות שהותקנו או אושרו כדין;

(ב) לקבוע את הרשות אשר תדון בהמשך ההליכים שהיו תלויים ועומדים, ערב תחילת האכרזה, לפני רשות קודמת או רשות מרשויותיה או לפני בית דין שהוקם על ידי רשות קודמת או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום הרשות הקודמת, וכן לקבוע דרך הגשתם וקבלתם של עררים, ערעורים או כיוצא באלה שאדם היה רשאי להגישם ערב תחילת האכרזה לרשות של רשות קודמת ולהאריך את המועדים להגשתם;

(ג) להכריז על המועצה המקומית כחליפתה של רשות קודמת, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה וכן למעמדה לכל ענין אחר, ובין השאר לענין תשלומי חובה שהוטלו כדין על ידי רשות קודמת וטרם נגבו, הכל במידה שיקבע השר בהוראה;

הוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבוטלו או ישונו על ידי המועצה המקומית מכוח סמכותה כאותו ענין לפי כל חיקוק.

7. הוראות סעיף 6 יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על הרחבת תחומה של מועצה מקומית על ידי צירוף אזור שהיה, כולו או מקצתו, כלול ערב האכרזה בתחום עיריה או מועצה מקומית.

הרחבת תחומה של מועצה מקומית

8. (א) נקבע בצו לפי סעיף 1 או על פיו, כי הבחירות למועצה המקומית, לועדים המקומיים כאמור בסעיף 3 (א) (להלן – ועדים מקומיים), או לועדה של מועצה מקומית, יתנהלו לפי פנקס בחורים, וכי תהיה זכות ערר, בדבר רישום או אי-רישום בפנקס הבחורים לפני ועדת בחירות, בין שועדת הבחירות חייבת לדון בעצמה בערר ובין שהיא רשאית להעבירו לדיון לועדת משנה, יהיה ערעור על החלטת ועדת הבחירות או ועדת המשנה לפני בית המשפט המחוזי והוא ידון בו בהרכב של שופט אחד או יותר כפי שיקבע נשיא בית המשפט, הכל כתנאים ובדרך שנקבעו בתוספת הראשונה לפקודה.

בחירות לפי פנקס בחורים

(ב) פסק-דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף זה – אין אחריו ולא כלום.

9. החלטתו של בית המשפט המחוזי בדבר תקפן או ביטולן של תוצאות הבחירות למועצה מקומית, לועד מקומי או לועדה של מועצה מקומית, כולן או מקצתן – אין אחריה ולא כלום.

ערעור על תוצאות הבחירות

פרק ב': מעמדה של מועצה מקומית ופמכויותיה

סימן א': הוראות כלליות

10. מועצה מקומית תהא אישיות משפטית, ובכפוף להוראות צו הכינון, תהא רשאית לעשות חוזים, לרכוש ולהחזיק מקרקעין או כל זכות בהם, לחבוע ולהיתבע בשמה היא.

מועצה מקומית היא תאגיד

11. מועצה מקומית לא תהא רשאית למכור מקרקעין הרשומים על שמה או כל זכות בהם, למשכנם, להשכירם, להחליפם או להוציאם מרשותה בדרך אחרת או לעסוק בהם באופן אחר, אלא באישורו של הממונה.

סייג להעברת מקרקעין

12. לענין סעיפים 10 ו-11, דין ועד מקומי כדין מועצה מקומית; אולם העסקאות של ועד מקומי הנמנות עם המפורטות בסעיף 11, טעונות אישור המועצה המקומית, והחלטת המועצה המקומית בדבר מתן האישור תהא טעונה אישור כאילו היתה העסקה בנכסיה של המועצה המקומית.

דין ועד מקומי

13. מועצה מקומית לא תהא רשאית, אלא באישורו של הממונה ובכפוף להוראות ולתנאים שמכות ללוות תשבצו הכינון או שהוטלו על ידי הממונה —

- (1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שתאושר על ידי הממונה, ולמשכן או לשעבד למלווה כל נכס או הכנסה של המועצה כדי להבטיח תשלום הקרן והריבית של ההלוואה;
- (2) ללוות זמנית כל סכום שהוא מהבנק שבו מקיימת המועצה המקומית את החשבון שלה.

סימן ב': תשלומי חובה

14. בכפוף להוראות צו הכינון, תהא למועצה מקומית סמכות להטיל באישור הממונה תשלומי חובה אלה:

- (1) ארנונות, לרבות ארנונות כינון, על נכסים הנמצאים בכפר או בקבוצת הכפרים או באזור או ברובע, שישולמו על ידי בעליהם או מחזיקיהם; ארנונות כינון לפי פסקה זו מותר להטילה בנוסף על כל ארנונות כינון המוטלת לפי סעיף 12 של פקודת הכינון¹;
- (2) אגרות בעד רשיונות או כל דבר אחר, וכן היטלים שעיריות מורשות אותה שעה להטילם או שמועצה מקומית רשאית להטילם לפי כל חיקוק;
- (3) אגרות בעד הספקת שירותים על ידי המועצה המקומית, שישלמו הנהנים מאותם שירותים;
- (4) דמי השתתפות מצד תושבי הכפר או קבוצת הכפרים או האזור או הרובע למטרות כינון או למטרות אחרות, אלא שהממונה רשאי לפטור מתשלום דמי השתתפות כאמור בני-אדם או סוגים של בני-אדם שלפי דעתו אין ההשתתפות מיועדת להנאתם או להנאת ילדיהם;
- (5) ארנונות גולגולת שתוטל על תושבי הכפר או קבוצת הכפרים או האזור או הרובע.

הוראות בדבר תשלומי חובה בצו הכינון

15. בלי לפגוע בהוראות סעיף 2 יכול שצו הכינון יכלול הוראות בדבר —

- (1) שומת תשלומי החובה וכל הענינים הכרוכים בשומה;
- (2) הטלת תשלומי החובה לפי אחוזים שונים או לפי דרגות שונות על נכסים או בני-אדם מסוגים שונים או על חלקים מיוחדים של תחום המועצה המקומית;
- (3) אופן גביית תשלומי החובה ומתן פטור מהם, וכן ויתורים, הנחות ומחיקות;
- (4) שמיעת ערעורים בענין תשלומי חובה בכתי משפט שפורשו או באופן אחר.

ערעור על שומה

16. (א) נקבע בצו הכינון או על פיו, כי השומה של תשלומי חובה תיעשה בעריכת לוח שומה על ידי ועדת שומה, וכי תהיה זכות ערר לפני ועדת עררים על החלטות ועדת שומה — יהיה ערעור על החלטת ועדת העררים לפני בית המשפט המחוזי והוא ידון בו כשופט יחיד, הכל בתנאים ובדרך שנקבעו בתוספת השניה.
- (ב) פסק-דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף זה — אין אחריו ולא כלום.

הגדלת ארנונות

17. מועצה מקומית רשאית, באישורו של השר, להגדיל תוך כל שנת כספים כל ארנונה שהטילה באותה שנה ולקבוע את האופן והמועדים שבהם תשולם הארנונה המוגדלת; ואולם

¹ חוקי איי כרך א', פרק ב'.

אין להטיל ארנונה מוגדלת בעד תקופה שלפני יום פרסום הודעה על אותה הגדלה ועל פרטי הארנונה המוגדלת.

זרסום הודעה

18. הודעה כאמור על הטלת ארנונות או הגדלתן לפי סימן זה ועל פרטיהן תפורסם במשרדי המועצה המקומית.

ביתת שלומי
ובח

19. (א) ארנונת רכוש המגיעה למועצה מקומית ניתנת לגביה לפי הדין בדבר גביית ארנונה המגיעה לעירייה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, וארנונת גולגולת, אגרות וסכומים אחרים המגיעים למועצה מקומית ניתנת לגביה לפי הדין בדבר גביית אגרות המגיעות לעירייה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, ולראש המועצה המקומית יהיו לענין זה הסמכויות של ראש עירייה לפי אותו דין.

(ב) לענין סעיף זה דין ועד מקומי כדין מועצה מקומית אלא שסמכותו של ראש עירייה ניתנת לענין זה לראש הועד המקומי, ושר הפנים רשאי, בצו הכינון, להגביל את סמכויותיו של ועד מקומי לענין זה או להעבירן, כולן או מקצתן, למועצה המקומית.

קנס על אי-תשלום
ורגנונה

20. (א) מועצה מקומית רשאית, באישור הממונה, להחליט, שאם סכום ארנונה לא שולם תוך ששה חדשים מיום שבו חל תשלומו לפי הוראות הפקודה או הוראות צו הכינון ייוסף עליו קנס פיגורים שאינו עולה על 20 אחוז מאותו סכום, והוראות הפקודה לגבי גביית ארנונות יחולו על גביית סכום זה; אולם רשאית המועצה המקומית, באישור הממונה ולאחר שראתה סיבה טובה לדבר, לוותר על הקנס, כולו או מקצתו, וכן לחזור בה מהויתור כאמור או לשנותו אם הפיגור נמשך; הודעה על ההחלטה תפורסם ברשומות.

(ב) כל סכום של ארנונה שהיה בפיגור בזמן פרסום ההודעה לא יחול עליו או על חלק ממנו הקנס האמור בסעיף קטן (א), אלא אם עדיין עמד בפיגור בתום ששה חדשים מתאריך הפרסום.

(ג) הוראות הסעיפים הקטנים (א) ו-(ב) יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על פיגורים בתשלום היטלים ואגרות המגיעים למועצה מקומית לפי הפקודה, לרבות כל צו חוק עזר שניתנו על פיה.

(ד) שר הפנים רשאי, בצו הכינון, לקבוע הוראות בדבר הטלת קנס פיגורים על אי תשלום תשלומי חובה המגיעים לוועד מקומי, ולענין גבייתו יהא דינו של קנס הפיגורים כדין תשלום החובה שבקשר אתו הוטל, ושיעורו לא יעלה על השיעור שנקבע לקנס הפיגורים לתשלום חובה מאותו סוג המגיע למועצה המקומית.

נאי לרישום
ועברת מקרקעין

21. אין לרשום בפנקס מקרקעין כל העברת נכס המצוי בתחומה של מועצה מקומית, אלא לאחר שהוצגה לפני רשם מקרקעין תעודה חתומה בידי ראש המועצה המקומית, המעידה שכל החובות המגיעים למועצה מאת בעל הנכס ביחס לאותו נכס והנובעים מהוראות הפקודה או כל חיקוק אחר, סולקו במלואם או שאין חובות כאלה. "העברה", לענין סעיף זה – כמשמעותה בפקודת העברת קרקעות¹.

סימן ג': חוקי עזר

22. מועצה מקומית רשאית, באישור שר הפנים, להתקין חוקי עזר בכל ענין שהיא חייבת או מוסמכת לטפל בו על פי הפקודה או על פי צו הכינון שלה או על פי כל חיקוק אחר.

וקי עזר

1 חוקי איי, כרך ב' פרק פ"א, עמ' 855.

23. בחוק עזר כאמור רשאית המועצה לקבוע קנסות על העובר עליו שלא יעלו על חמש מאות לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת – על סכום נוסף של עשרים לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר הודעה בכתב מטעם ראש המועצה או הממונה בדבר העבירה, או לאחר הרשעה; לא נקבע עונש בחוק העזר, יהיה דינו של העובר עליו קנס שלא יעלה על חמישים לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת – קנס נוסף שלא יעלה על חמש לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר הודעה או הרשעה כאמור.

24. חוק עזר כאמור יכול שיכלול הוראה שבנוסף לעונש האמור בסעיף 23 יהא האדם שהפר את חוק העזר או לא ביצע עבודה שהוטלה עליו בחוק העזר, חייב לשלם את ההוצאות שהוצאו על ידי המועצה עקב ההפרה או כביצוע העבודה.

25. הטילה מועצה מקומית בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצעה מכוח הפקודה או מכוח חיקוק אחר, רשאית היא לקבוע כאותו חוק עזר שחובת ההשתתפות תחול גם לגבי עבודות שבוצעו על ידי המועצה מכוח הרשאה או חובה כאמור בתוך שנת הכספים שבה התחיל תקפו של חוק העזר.

26. עבר אדם עבירה על חוק עזר של המועצה לעיני עובד מעובדי המועצה המקומית, שהוסמך לענין סעיף זה על פי החלטת המועצה, או שהיה לעובד כאמור יסוד סביר להניח שהאדם עבר זה לא כבר עבירה כאמור, רשאי הוא לדרוש מאותו אדם לזהות את עצמו לשביעת רצונו של אותו עובד; לא זיהה את עצמו אותו אדם כאמור, רשאי העובד לדרוש ממנו שילך אחר לתחנת המשטרה הקרובה ביותר לשם זיהויו, ואם סירב לעשות כן, רשאי העובד להשתמש במידה סבירה של כוח כדי להביאו לתחנת המשטרה כאמור; במילוי תפקידו לפי סעיף זה ישא העובד סימן היכר כפי שתקבע המועצה.

פרק ג': תקציב וחשבונות

27. מועצה מקומית תערוך בכל שנה תקציב בצורה שנקבעה, המראה את אומדן ההכנסה וההוצאה שלה; התקציב יוגש לאישור הממונה, במישרין, ואם היתה המועצה המקומית רובע של עיריה – על ידי העיריה.

28. התקציב שאושר על ידי הממונה הוא התקציב השנתי למועצה המקומית, ולא תשלום שום תשלום מכספיה ולא תקבל עליה שום התחייבות, אלא בהתאם לתקציב המאושר.

29. הממונה רשאי, לאחר ששקל את דעת המועצה המקומית, לשנות או לדרות פריט בתקציב וכן רשאי הוא להוסיף פריט לתקציב, אם ראה שעל פי נסיבות חורגות מן הרגיל הקשורות במועצה המקומית חיוני הוא, מטעמים של טובת הציבור, לעשות כן.

30. המועצה המקומית יכולה לשנות את התקציב בדרך שנקבעה כאמור לאישור התקציב המקורי.

31. כל חילוקי דעות בין המועצה המקומית ובין עיריה בענין התקציב השנתי יופנו לממונה והחלטתו תהא סופית.

32. צו הכינון יכול שתהא בו הוראה בדבר ייסוד קופת המועצה המקומית, השמירה על בטחונה ושאר ענינים הכרוכים בכך, וכל הקנסות, האגרות, דמי העונשין והתשלומים האחרים הנגבים לפי הפקודה, או לפי חוקי עזר שהותקנו על פיה, ישולמו לקופה ויהיו חלק ממנה.

הוראות בדבר קנסות והוצאות
תשלום הוצאות עקב הפרה
הוראות בדבר השתתפות בהוצאות עבודה
סמכות לעובד מועצה מקומית לסיפול בעברייניו
עריכת תקציב ואישורו
אין לסטות מן התקציב
תיקון התקציב על ידי הממונה
שינוי בתקציב על ידי המועצה
חילוקי דעות בנוגע לתקציב השנתי
קופת המועצה

33. צו הכינון יכול שיהיו בו הוראות בדבר החיוב להחזיר סכומים ששולמו ותשלומם לא הותר לפי הצו או בתקציב שאושר לפי פרק זה. אחריות לתשלומים שלא כדין

34. החשבונות של מועצה מקומית יבוקרו על ידי רואה תשבון שמינהו השר לתפקיד זה לפי פקודת העיריות¹, והוראות אותה פקודה בנוגע לבקורת חשבונות של עיריה יחולו, בשינויים המחוייבים, על בקורת חשבונות של מועצה מקומית; בכפוף להוראה זו יכול שצו הכינון יכלול הוראות בדבר בקורת חשבונות. בקורת חשבונות

35. בלי לפגוע בהוראות פרק זה רשאי השר להתקין תקנות הקובעות פנקסים שבהם ינהלו חשבונות של מועצות מקומיות וצורת גיהולם, וכן אופן הכנת תקציביהן השנתיים, וכל העניינים הכרוכים בכך, ורשאי הוא באותן תקנות לקבוע הוראות בדבר תחולת התקנות, או מקצתן, על המועצות המקומיות הנקובות בהן. תקנות כלליות

פרק ד': סמכויות השר והממונה

36. (א) כל אימת שנראה לממונה שמועצת מקומית לא מילאה חובה או לא ביצעה עבודה שהיא נדרשת או מוסמכת לעשות, לפי הפקודה או לפי צו הכינון או לפי כל דין אחר, רשאי הוא לדרוש ממנה בצו למלא החובה או לבצע העבודה תוך זמן הנקוב בצו. (ב) לא מילאה המועצה אחרי הצו תוך הזמן האמור, רשאי הממונה למנות אדם הנראה לו מתאים, שימלא את החובה או יבצע את העבודה, ורשאי הוא לקבוע את שכרו ולהורות שהשכר וההוצאות למילוי החובה או לביצוע העבודה יהיו על קופת המועצה. מועצה המטרבת 'מלא חובה' ספויימת

37. בשעת חירום, כשאין אפשרות לכנס ישיבה של המועצה המקומית, רשאי הממונה להורות לראש המועצה או לסגנו או לחבר אחר של המועצה למלא חובה או לבצע עבודה שהמועצה נדרשת או מוסמכת לעשות לפי הפקודה או לפי צו הכינון או לפי כל דין אחר והן, לדעת הממונה, הכרחיות לכטחון או לבריאות של תחום שיפוט המועצה או של תושביו. שאינ אפשרות לכנס את המועצה

38. בכל אחד מהמקרים המנויים להלן רשאי הממונה להורות בצו על בחירת מועצה חדשה ולקבוע את תאריך הבחירות, או למנות מועצה מתוך אנשים כשירים להיות חברי מועצה, או למנות ועדה למילוי תפקידי המועצה, ואלה המקרים:
(1) המועצה נחשבת כמועצה שחדלה לפי הוראות צו הכינון;

(2) המועצה איננה ממלאה עוד, לדעת הממונה, את התפקידים שהוטלו עליה לפי הפקודה או צו הכינון או כל דין אחר, או שאינה מנהלת כשורה את תחום שיפוט, וכל זאת לאחר שהזהיר אותה כראוי. ועצה נחשלת

39. תקופת כהונתה של מועצה שנבחרה לפי הוראות סעיף 38 תהיה כהתאם להוראות צו הכינון ותקופת כהונתה של מועצה או של ועדה שנתמנו לפי הוראות סעיף 38 תהיה עד אשר הממונה יורה על עריכת בחירות או יורה הוראה אחרת. קופת כהונתן של ועדות או ועדות דשות

40. ועדה ממונה לפי הוראות סעיף 38 יהיו לה הסמכויות והחובות אשר למועצה המקומית לפי הפקודה או צו הכינון או כל דין אחר. מכויות ועדה מונה

41. (א) מונתה ועדה לפי הוראות סעיף 38, ימנה הממונה אחד מחבריה להיות יושב ראש, וימנה, אם ראה לעשות כן, חבר אחר להיות סגן יושב ראש. ישב ראש ועדה מונה וסגנו

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

(ב) ליושב ראש ולסגן יושב ראש יהיו כל הסמכויות והחובות שהוקנו או יוחדו לראש המועצה המקומית או לסגנו לפי הפקודה או צו הכינון או כל דין אחר, והם יקבלו מקופת המועצה את השכר שיקבע הממונה.

42. רשאי השר לכטל צו כינון, ואם ביטלו – יתן ההוראות הדרושות להקניית נכסי המועצה המקומית; הנכסים יוקנו בהתאם להוראות אלה והעסקה תהיה פטורה מאגרות המשתלמות לפי תקנות העברת מקרקעין (אגרות), תשט"ז–1956.¹

43. הממונה רשאי להחיל על מועצה מקומית את פקודת העירויות (אספקת מים), 1936,² או כל חלק ממנה, כדרך שהשר רשאי על פי סעיף 29 שבה להחילה על עירייה, והפקודה או החלק ממנה יחולו על המועצה המקומית כדרך שהם חלים על עירייה בשינויים אלה: במקום "עירייה" ו"מועצה" קרי "מועצה מקומית" ובמקום "פקודת העירויות" קרי "פקודת המועצות המקומיות או צו הכינון שניתן על פיה", ובמקום "השר" קרי "הממונה".

תוספת ראשונה

(סעיף 8)

1. בעל דין בערר לפני ועדת הבחירות או ועדת משנה שלה הרואה עצמו מקופח על ידי החלטה סופית שלהן, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא תחום המועצה.
2. הערעור יוגש תוך עשרה ימים מיום החלטת ועדת הבחירות או ועדת המשנה, אם ניתנה בפני המערער, או תוך עשרה ימים מהיום שנמסרה לו הודעה של ועדת הבחירות או של ועדת המשנה על החלטתה בדרך שנקבעה בצו הכינון – אם ניתנה שלא בפניו, אלא שמותר להגיש ערעור גם לפני מסירת ההודעה.
3. ועדת הבחירות תהא משיבה בערעור מלבד כל בעל דין אחר של המערער.
4. הערעור יוגש ויתברר על ידי בקשה בדרך המרצה כאמור בתקנות סדר הדין האזרחי, תשכ"ג – 1963.³
5. משיודיעו לוועדת הבחירות על הערעור, יעביר יושב ראש הוועדה לבית המשפט כל חומר שהשתמשו בו בקשר לענין המשמש נושא לערעור.
6. בית המשפט יפסוק בערעור תוך עשרה ימים מיום הגשתו; לא הספיק לפסוק תוך הזמן האמור, לא יעכב הערעור את הבחירות.
7. רשם בית המשפט המחוזי ישלח בלי דיחוי לוועדת הבחירות הודעה על פסק-דינו של בית המשפט.
8. החליט בית המשפט על תיקון בפנקס הבוחרים, יתקן אותו יושב ראש ועדת הבחירות לפי ההחלטה, בלי דיתוי.
9. לא ישולמו בקשר לערעור אגרות בית משפט, אגרות התייצבות של עורך-דין ומס בולים על ייפוי-כוח.

1 קובץ התקנות 581, תשט"ז, עמ' 472.

2 ע"ר 1936, תוס' 1 מס' 560, עמ' 1.

3 ק"ח 1477, תשכ"ג, עמ' 1869.

תוספת שניה

(סעיף 16)

1. בעל דין לפני ועדת עררים הרואה עצמו מקופח על ידי החלטה סופית של ועדת עררים, רשאי לערער על ההחלטה לפני בית המשפט המחוזי, אשר באזור שיפוטו נמצא תחום המועצה.
2. הערעור יוגש תוך ארבעה עשר יום מיום החלטת ועדת העררים אם ניתנה בפני המערער, או תוך ארבעה עשר יום מהיום שנמסרה לו הודעה על ההחלטה בדרך שנקבעה בצו הכינון – אם ניתנה שלא בפניו, או תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הודעת ועדת העררים על החלטתה בדרך שנקבעה כאמור, אם ההחלטה היא בדבר ערר כללי של המועצה, אלא שמותר להגיש ערעור גם לפני מסירת ההודעה או פרסומה; לענין סעיף זה, "ערר כללי של המועצה" – ערר של המועצה על לוח שומה על יסוד הטענה ששומת כלל הנכסים או סוג נכסים פלוני היא גבוהה מדי או נמוכה מדי ומבוקשת הורדה כללית או העלאה כללית מתאימה.
3. בכל ערעור שאינו של המועצה – המשיבים הם המועצה ובעל דינו של המערער בוועדת העררים.
4. הערעור יוגש ויחברר על ידי בקשה בדרך המרצה כאמור בתקנות סדר הדין האזרחי, תשכ"ג – 1963.
5. רשם בית המשפט המחוזי יודיע לוועדת השומה על הערעור, ויושב ראש הועדה יעביר לבית המשפט כל חומר שועדת השומה וועדת העררים השתמשו בו בקשר לענין המשמש נושא הערעור.
6. רשם בית המשפט המחוזי ישלח בלי דיחוי לוועדת השומה הודעה על פסק-הדין של בית המשפט.
7. החליט בית המשפט המחוזי על תיקון לוח השומה, יתקן יושב ראש ועדת השומה את הלוח בלי דיחוי.
8. הוראות תוספת זו יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על ערעור על החלטת ועדת עררים בדבר הוספת ללוח השומה ובדבר בקורת לוח השומה, בהתאם לצו הכינון.
9. החייב כתשלום ארנונה או כתשלום חובה אחר מכוח צו הכינון, ישלם אותם כמובדם, אף אם הוגש ערעור לפי תוספת זו ועדיין לא הוכרע בו; חל שינוי בשומה עקב הערעור, הוא או המועצה ישלם או יקבל את ההפרש, הכל לפי הענין.

דב יוסף
שר המשפטים